Tweeling **Ronald Terlouw** en **Yvonne van der Wende-Terlouw** (82 jaar) over **Jan Terlouw** (86), oud-politicus en schrijver.

‘Jan is de familiewaaghals. Ik moest mee op een afgrijselijke skitocht in de Alpen. Ik heb hem stijf gescholden’

Lees verder op pagina 18

Door Charlotte van Drimmelen- Fotografie: Alek

Ik was twaalf toen mijn moeder mij vroeg het vlees te snijden. Dat deed ik keurig, maar Jan dacht daar anders over: “Dat doe je verkeerd.” Mijn reactie was fel: “Schei uit!” Ik duwde zijn hand weg en het vlijmscherpe mes doorsneed drie vingers, die er vervolgens levenloos bij hingen. Hij kan zijn wijsvinger niet meer buigen en ik voel me daar nog altijd schuldig over. Nooit heeft Jan mij één verwijt gemaakt en nooit zal hij zeggen: dat heeft mijn zusje gedaan’, vertelt Yvonne.

Ronald: ‘Jij hebt een intiemere, meer vanzelfsprekende band met Jan dan ik. De relatie tussen Jan en mij lijkt zakelijker.’

Y: ‘Misschien wel. Als klein meisje vond ik dat hij hoog van de toren blies, maar ik keek altijd tegen hem op. En nog steeds. De rol van Jan was een verantwoordelijke; hij hield ons in de gaten om ons te kunnen beschermen. Dat was niet echt nodig, want wij redden ons wel, maar het voelde goed. Wat een stoere broer heb ik, dacht ik geregeld.’

R: ‘Jullie lijken op elkaar: avontuurlijk, overal voor in en heel eigenwijs. Aan jouw vrolijkheid heeft Jan meer dan aan mijn zwaarmoedigere inborst.’

Y: ‘Hij zat als jongen al vol plannetjes. Weet je nog hoe hij ons met z’n vijven op de fiets zette? Etty op de stang, Theo staand achterop, Ronald op het stuur en ik op Jans schouders. “Kan makkelijk!” riep hij.’

R: ‘Ons broers-zussencontact was positief. Tuurlijk werd er geruzied, maar ons gezin was harmonieus. Met z’n zevenen om de tafel en vader die als dominee van de hervormde kerk altijd met vermakelijke verhalen thuiskwam.’

Y: ‘Thuis gingen de gesprekken altijd ergens over. Jan had aan vader de ideale gesprekspartner; intellectueel zaten zij op hetzelfde niveau. Soms ging het mij boven de pet, maar zelfs dan bleef het boeiend om te zien hoe bevlogen zij konden filosoferen en discussiëren.’

R: ‘Jan is correct. Hij kan een scherpe tong hebben, maar heb je hem ooit iets onbeschaafds horen zeggen?’

Y: ‘Nee. Hij is nooit op zoek naar sensatie. Ook provoceren hoeft van hem niet. Bijvoorbeeld, mensen die het qua politieke standpunten met hem oneens zijn, zullen voor hem nooit vijanden worden.’

FAMILIEHISTORIE

De familie woonde in de Veluwse dorpen Garderen, Wezep en Otterlo.

Jan Terlouw was de tweede in een gezin van vijf.

Vader was hervormd predikant van de Gereformeerde Bond en moeder was thuis voor de kinderen. Een hecht gezin, met veel aandacht voor sport, muziek, cultuur en maatschappij.

Zusje Etty en broer Theo zijn overleden toen zij 85 en 83 jaar waren.

Jan woont in het Gelderse Twello, Ronald woont in Leersum en Yvonne in Zutphen.

Yvonne was directiesecretaresse op de kweekschool en redactiesecretaresse van het tijdschrift Vogels (Vogelbescherming Nederland). Getrouwd met Henk, geen kinderen.

Ronald was chef reisbureau bij Holland International. Gescheiden van zijn eerste vrouw, met wie hij twee zoons heeft. Een zoon overleed op zijn 22ste. Sinds 25 jaar samen met Madeleine.

Y: ‘Er was altijd muziek in huis. Moeder speelde voortreffelijk piano.’

R: ‘Prachtig, hoe zij aan het einde van haar leven met die oude handjes over de toetsen ging.’

Y: ‘Gek om te beseffen dat wij nu oud worden. Drie jaar geleden waren we er alle vijf nog, maar inmiddels zijn Etty en Theo overleden.’

R: ‘Von en ik zien elkaar zo mogelijk om de twee weken, Jan zien we soms twee maanden niet.’

Y: ‘Ik heb met Jan afgesproken dat we dat anders gaan doen. Na elke afspraak plannen we meteen een nieuwe.’

R: ‘Ondanks zijn drukke agenda?’

Y: ‘Ja. Het leven kan ineens voorbij zijn. Dat weten we maar al te goed na het overlijden van Jans vrouw, ons dierbare schoonzusje Alexandra, vorig jaar.’

R: ‘Ik ben een paar keer in mijn leven heel boos op Jan geweest. Laatst nog, toen hij zei dat hij wilde parachutespringen. Ik heb het hem verboden.’

Y: ‘Ik wist daar niets van. Van mij had hij gemogen. Ik had wel mee gewild.’

R: ‘Zeilen, boksen, diepzeeduiken, op de Harley Davidson rijden: Jan is de familiewaaghals. Weet je nog, Von, toen ik met hem mee moest op die afgrijselijke skitocht in de Franse Alpen? Ik heb hem stijf gescholden op die piste.’

Y: ‘Ja, haha, en dat als domineeszoon …’

R: ‘Remmen en bochtjes maken vond ik moeilijk, maar Jan haalde me over mee te gaan. Onvoorstelbare angsten heb ik doorstaan en dat nam ik hem kwalijk.’

Y: ‘Jullie hebben in Italië toch ook eens samen een berg beklommen?’

R: ‘Weer zo’n impulsieve ingeving van hem waarbij zijn enthousiasme aanvankelijk aanstekelijk werkte, maar de lol er voor mij algauw af was, toen de berg steiler en ontoegankelijker leek dan ik dacht. Voor Jan moet er altijd actie zijn, maar hij vergeet soms dat niet iedereen hem kan bijbenen.’

Y: ‘Ik herinner me een middagje zeilen met Jan op het IJsselmeer, waarbij ik achteraf liever aan land was gebleven. Er was geen andere boot te bekennen. Het weer was onstuimig, er waren hoge golven en ik werd doodziek. Hij beloofde me dat we heelhuids thuis zouden komen; en Jan is een man van zijn woord.’

R: ‘Klopt. Op Jan kun je rekenen. Onze jongste zoon is op 22-jarige leeftijd overleden. Hij was op vakantie in Bordeaux en werd aangereden door een fietser: op z’n hoofd gevallen, in coma geraakt. Jan was in no time vanuit Parijs, zijn toenmalige woonplaats, in Bordeaux. De regen kwam die avond met bakken uit de hemel, toen ik ineens de koplampen van zijn auto zag opdoemen: onvergetelijk. Na een langdurig verdrietig en bezorgd gesprek over de ernstige situatie van Elgar, pakte Jan een fles jenever uit zijn tas om de spanning te doorbreken. Mijn ex-vrouw en onze andere zoon waren niet direct voorstander van orgaandonatie, ik twijfelde. In die discussie, en in de communicatie met de Franse artsen, nam Jan de leiding. Uiteindelijk zijn Elgars nieren beschikbaar gesteld. De rol die Jan daarbij gespeeld heeft is me zo dierbaar. Daar ben ik hem eeuwig dankbaar voor.’ ❑

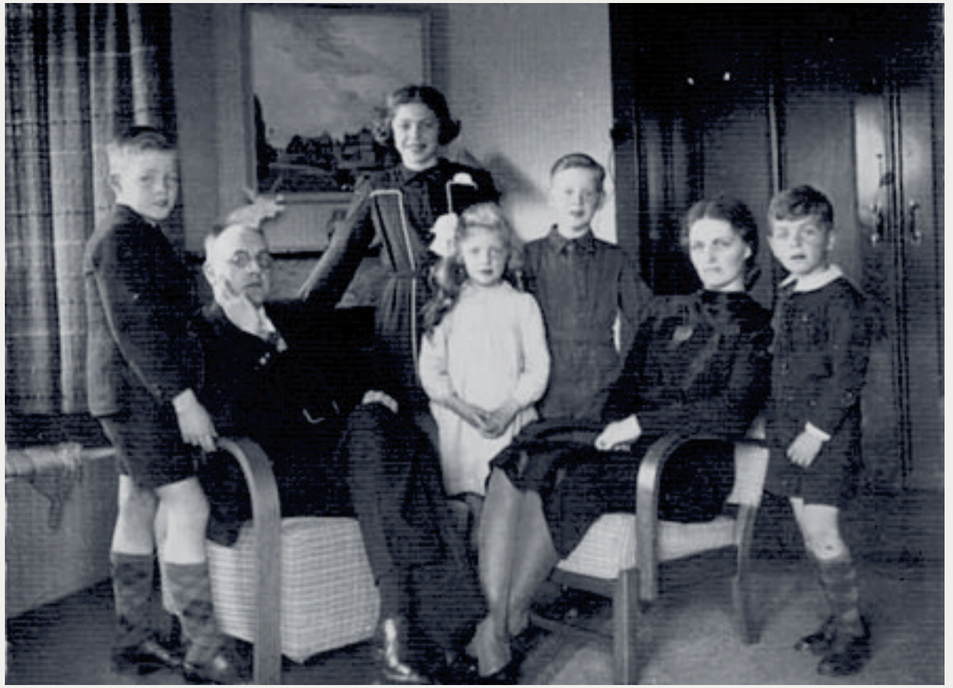

De familie Terlouw in 1943. Van links naar rechts: Jan, vader, Etty, Yvonne, Theo, moeder en Ronald.

JAN OVER YVONNE EN RONALD

‘Vroeger zochten mijn broers en zusjes dekking als ze mij zagen aankomen: “Dan moeten we weer van alles!” Ik sleurde ze overal mee naartoe.’

‘Nu zien we elkaar regelmatig, maar dan voor een kopje koffie en wat contemplatie over het leven. We zijn oude mensen geworden. Von en ik vinden elkaar makkelijk, Ronald is anders dan wij, wat somberder van aard.’

‘Maar toch heeft hij ook veel humor en vind ik het stimulerend om met hem te praten. Na het overlijden van zijn zoon heeft mijn broer diep in de put gezeten. Ik kon niets meer doen dan er voor hem zijn.’

‘We zijn samen teruggereden vanuit Bordeaux naar Nederland. Toen we bij het huis van mijn moeder kwamen, was daar de hele familie. Een liefdevolle familie kan troostrijk zijn en steun geven. Ik merk dat ook na het overlijden van mijn vrouw. Ik heb veel vrienden gemaakt in mijn leven, maar zij gaan en komen. Familie blijft.’

‘Na een verdrietig en bezorgd gesprek over de ernstige situatie van Elgar, pakte Jan een fles jenever uit zijn tas’

Lees volgende week het interview met Rogier van Huffelen, de broer van Alexandra van Huffelen, algemeen directeur van het Amsterdamse vervoerbedrijf GVB. ‘Alexandra is veel slimmer dan ik. Ze spreekt zes talen vloeiend.’

pagina 18, 03-11-2018 © Het Financieele Dagblad